

paagældende Organer og dels efter ſine almindelige Forhold finder det at være den tjenligſte Maade at tilvejebringe Rævninger paa; det maa bedømmes fra ethvert Lands eget Standpunkt. Derſom vi ſkulde tilvejebringe Rævninger her i Landet efter fremmede Landes Mønſter, vilde vi let komme til at tage fejl. Der er de Lande, hvor Dommerne tages med dertil, der er ogſaa de Lande, hvor Domſtolene paa en ganſke anden Maade end her i Landet ere et Udtryk for Befolkningens Anſuelſer, medens de her i Landet kun ere et bureaukratiſt Magtmiddel. Nu gjorde det ærede Medlem den Bemærkning imod mig, at jeg tænkte nærmefſt paa en politiſt Retspleje, men at det vilde føre til en partiſt Retspleje. Jeg tror, at det ærede Medlem ſnarere end at vende ſig imod mig ſkulde vende ſig imod den højtærede Juſtitsminiſter. Thi derſom vi ſit en Rævningeret, ſom Juſtitsminiſteren har foreſlaaet det, vilde vi jo afgjort faa en politiſt og partiſt ſammenſat Ret. Det er der ikke den ringeſte Tvivl om, hvorimod det ærede Medlem ikke har nogen ſom helſt Grund til at antage, at det, derſom vi ſit en Sammenſætning af Rævninger, udgaaede fra Valg af demokratiſke Organer, ſkulde blive en partiſt Domſtol. En Rævningeret ſom den, der vilde fremkomme efter Miniſterens Forſlag, vilde ſtadsſætte et hvilket ſom helſt Proviſorium, et hvilket ſom helſt Magtøverbreg, ſom fandt Sted i Danmark, og vilde dømme enhver, ſom modsatte ſig det. Men det kan dog ikke være det ærede Medlems Mening, at det ſkulde kunne kaldes en upartiſt Retspleje, med mindre da det ærede Medlem har forandret ſit Standpunkt i langt højere Grad, end jeg troede. Det ærede Medlem har Ret i, at der er mange flere vigtige Punkter i Retsreformen, foruden Rævningerne, der er dem, der ſtaa i Grundloven, nemlig Spørgſmaalet om Offentlighed og Mundtlighed, Forvaltningens Adſkillelſe fra Retsplejen, og der er flere Spørgſmaal. Ordningen af diſſe maa vi ſætte megen Pris paa; men jeg vil ſige om dem alle tilhøbe og hvert enkelt, at hvis vi ikke faa en Rævningeret, ſom hviler paa demokratiſt Grundlag, vil denne Retsreform — for at bruge det ærede Medlems egne Udtryk — føre os fra Dynen og i Galmen. Nu vil jeg bede det ærede Medlem undſkyldte, at der i mit Forſlag er brugt Ordet Grundliſter. Det ærede Medlem bemærkede, at der var maatte mange her i Salen, ſom ikke vidſte, hvad Grundliſter er. Der er maatte mange af det ærede Medlems Meningſfæller, ſom ikke vidde det; naar det ærede Medlem ſiger det, nærer jeg ikke Tvivl

derom; men jeg tror nok, at, efterhaanden ſom denne Diskuſſion ſtrider frem og breder ſig i videre Kredſe, end den nu før Øjeblikket drejer ſig inden for, vil dette ſom de øvrige teſniſke Udtryk i Proceſsloven blive mere gængs og bevidſt ikke blot for det ærede Medlems Meningſfæller, ſom muligviſ endnu ikke have Klarhed derover, men ogſaa i langt videre Kreſe hele Landet over. Diskuſſionen vil aldeles afgjort komme til at dreje ſig om, hvorvidt vi ſkulle have Rævningeret med hvilke ſom helſt Rævninger eller en Rævningeret, der hviler paa et demokratiſt Grundlag. Det ærede Medlem gjorde en lille Anthydning af, at han ønskede demokratiſke Rævninger. Jeg tror, at det ærede Medlem gør det for ſit Bedkommende, ellers vilde han være i Modſigelse med ſit tidligere Standpunkt. Det ærede Medlem bringer mig imidlertid til at tænke paa noget, der paſſerede for en længere Arrække tilbage i vor konſtitutionelle Hiſtorieſ første Tider. Det var i Samlingen 1853—54 under Striden med det Ørſtedſke Miniſterium. Da ſtod Biſkop Monrad, ſom var en af Førerne for det konſtitutionelle Parti, op og udtalte i Anledning af et Forſlag til Beſlutning, ſom forelaa mod det Ørſtedſke Miniſteriums Udſtedelſe af den foreløbige Grundlov af 1853, at det ikke var værd, at vi toge vort Standpunkt hertil. Det var et forkaſteligt Skridt, han ivrede paa det ſtærkeſte derimod, og i en glimrende Tale, ſom vakte i høj Grad Beundring hos alle, ſom hørte den, udviklede han, at det var et ſlet og forkaſteligt Skridt; men vi behøvede ikke at tage Standpunkt dertil nu; vi havde endnu en Behandling, og det var ikke værd at tage Standpunkt, før vi naaede dertil. Jeg kom til at tænke derpaa ved det ærede Medlems Holdning nu. Det ærede Medlem ønsker ikke at tage Standpunkt hertil, vil ikke lade det komme frem. Men hvorledes ſtullede Monrad ſig? Da næſte Behandling kom, gjorde han ikke det, han havde anbefalet, han glattede derover og lod det paſſere. Jeg ſit næſten det Indtryk af det ærede Medlems Holdning og Ytringer i forrige Møde, at det ærede Medlem vilde forbeholde ſig at lade dette Spørgſmaal om Rævninger paſſere, naar han nu vil tage Afſtand derfra. I dette Øjeblik behøve vi ikke at udtale os derom, vi forbeholde os fri Hænder, og naar man ſkal gøre Brug af den Frihed, man har forbeholdt ſig, lader man det paſſere. Jeg forudſer, at i den Diskuſſion, ſom nu vil opſtaa Landet rundt om diſſe Spørgſmaal, ville de andre Sider af Retsreformen blive fremdragne med ſtor Beltalenhed og overbeviſende Kraft fra det